

Bildande av naturreservatet Toriskielisenjänkkä i Gällivare kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Toriskielisenjänkkä. Den slutliga inmätningen av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 4).

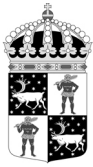
För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade karaktär och biologiska mångfald. Områdets mosaik av våtmarker och naturskogar ska bevaras. Skogar, våtmarker, sjöar, vattendrag och andra ingående ekosystem ska ges förutsättningar att utvecklas naturligt. Syftet är även att motverka fragmentering av området och att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Områdets skogliga värdekärnor lämnas för fri utveckling. Det kan dock bli aktuellt att genomföra naturvårdsbränning i vissa värdekärnor.
- Utvecklingsmarker och arronderingsmarker återställs till naturskog genom fri utveckling eller naturvårdande skötsel som exempelvis naturvårdsbränning.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken, åtgärda vandringshinder eller återställa vattendrag efter flottledsrensning.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

2 (10)

Datum
2023-01-23

Diarienummer
511-4056-2017

NVR ID:
2054601

- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.
- Naturliga störningar som till exempel översvämningar och stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder kan dock släckas vid behov.
- Fällning av träd undviks vid alla typer av åtgärder, förutom vid avveckling av främmande trädslag.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.
- Eventuella anordningar för friluftslivet anläggs på ett sätt som inte medför störningar eller skada för växt- eller djurlivet.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är områdets mosaik av våtmarker och naturskogar med dess stora biologiska mångfald och höga friluftsvärden. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Toriskielisenjänkkä
Kommun:	Gällivare
Lägesbeskrivning:	11 km väster om centrala Gällivare
Area:	ca 367 ha
Fastigheter:	Gällivare 24:10, privat (del av) Gällivare 44:1, privat (del av) Storlandet 5:1, Sveaskog (del av)
Natura 2000:	SE0820430 Torne och Kalix älvsystem
Sameby:	Unna tjerusj
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet. Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.

2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, schakta, dikesrensa eller dumpa.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för älgtoorn enligt A 12.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledning i luft, mark eller vatten.
6. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring, avledande av vatten eller anläggande av vandringshinder.
7. Plantera in växt-, djur-, eller svampart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växtnäringssämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.
9. Framföra motordrivna fordon utanför väg. Vägens sträckning framgår med röd linje i Bilaga 1.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Förändra byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgtoorn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för drift och underhåll av väg, d.v.s. åtgärder som hyvling, grusning, dammbindning, sly- och buskröjning, snöröjning, halkbekämpning, flytt av träd som fallit över vägen, eller andra åtgärder för att bibehålla vägens nuvarande standard. Innan större underhållsåtgärder, till exempel byte av vägtrummor och rensning av vägdiken, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB. Vägens sträckning framgår med röd linje i Bilaga 1.
3. Naturreservatet och dess föreskrifter skall inte ligga till last vid bildande av gemensamhetsanläggning för befintlig väg. Vägens sträckning framgår med röd linje i Bilaga 1.
4. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, stigar, leder eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB. Breddning av ledningsgator omfattas inte av undantaget.

Datum
2023-01-23

Diarienummer
511-4056-2017

NVR ID:
2054601

5. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
6. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.
7. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande åtgärder kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationsskylt som placeras på lämplig plats intill skogsbilvägen.
3. Uppsättning och underhåll av tillfällig informationsskylt i samband med skötselåtgärd.
4. Naturvårdsbränning i de talldominerade bestånden samt efterföljande stängsling.
5. Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.
6. Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet, hydrologi och bottenmiljöer som exempelvis återställning efter flottledsrensning, utrivning av damm eller igenläggning av diken.
7. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.
8. Tillgängliggörande av reservatet för besökare genom underhåll av väg, anläggande och underhåll av stigar, leder, rastplatser och eldstäder.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.
4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.

5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Skräpa ner.
8. Anlägga en eldstad i form av en stenring. Vid eldning får endast löst liggande kvistar och grenar eller egen medhavd ved användas.
9. Framföra motordrivna fordon utanför väg. Vägens sträckning framgår av Bilaga 1.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § MB i detta beslut.
2. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
3. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.
4. I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
5. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Upplysningar

Detta beslut ska kungöras i länets författningssamling och i ortstidningar.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bl.a. att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas orörda.

Enligt 3 kap. 9 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor har, efter en eventuell brand, ägaren eller nyttjanderättshavaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Behövs bevakning med

hänsyn till risken för ny brand men kommer bevakningen inte till stånd, får räddningsledaren utföra bevakningen på ägarens eller nyttjanderättshavarens bekostnad.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön, t.ex.

- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).
- verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden (t.ex. Natura 2000) krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

I mars år 2017 mottog Länsstyrelsen en intresseanmälan om formellt skydd från ägarna av fastigheten Gällivare 24:10. Länsstyrelsen fältinventerade det aktuella området samma år och konstaterade att området hyser höga naturvärden och att området är mycket skyddsvärt. Förhandling om ersättning med de berörda fastighetsägarna inleddes under 2018, och i maj 2021 slöts överenskommelse om inträngsersättning med fastighetsägarna.

Ärendet har remitterats till Försvarmakten, Sametinget, Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökningar (SGU). Försvarmakten, SGU och Skogsstyrelsen avstod från att yttra sig. Sametinget har yttrat sig, och är positivt inställda till reservatsbildningen. De framhåller dock att förslaget inte får innebära att renbetet påverkas negativt samt att framkomligheten inte hindras för renar eller renskötare. Sametinget menar att berörda samebyar ska föreslås yttra sig om tilltänkt skötselriktning, inklusive fri utveckling. Detta har gjorts inom ramen för detta beslut, och större skötselåtgärder som beräknas påverka samebyns verksamhet ska samrådas om löpande.

Unna tjerusj sameby, Sveaskog och de privata markägarna har förelagts att yttra sig över förslaget. Samtliga har tagit del av förslaget till beslut.

Samråd med Gällivare kommun har föregått beslutet. De har inget att erinra gällande reservatsbildningen. De menar dock att den numera rivna dammen i Nietsak bör ingå i reservatet då skötsel och hantering av dammen kan påverka både vatten och naturliv längre nedströms. Länsstyrelsen kan meddela att dammen ligger inom det befintliga naturreservatet Stubbas gränser.

Samråd med Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har genomförts som tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Motivering av beslut

Toriskielisenjänkkä utgör en från naturvårdssynpunkt mycket värdefull myrskogmosaik som hyser en stor mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer. Området är väl sammanhållet och ansluter i väster direkt till naturreservatet Stubba. Två kilometer österut ligger naturreservatet Dundret. Toriskielisenjänkkäs skogar är till övervägande del skogliga värdekärnor med bevarad trädkontinuitet. De flesta myrholmar i området är klassade som nyckelbiotoper.

Sjöarna Njiehtsakjávrre och Doaresluoppal samt ån Torisjoki, som delvis ingår i reservatet, är en del av Torne och Kalix älvsystem som ingår i Natura 2000 och är därmed utpekade av EU som särskilt skyddsvärda.

Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden samt dess opåverkade och ostörda karaktär förstörs. De höga naturvärden som finns i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Överensstämmelse med strategier för skydd samt förenlighet med miljömål

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljökvalitetsmål, bland annat Levande skogar, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag samt Ett rikt växt- och djurliv.

Beslutets förenlighet med planer

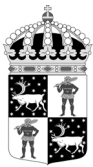
I kommunens översiktsplans markanvändningskarta anges området till största del som ”övrig mark” – ”områden där olika näringar såsom rennäring, skogsnäring och jordbruksnäring bedrivs”. Den norra gränsen är mindre än 1 km ifrån Inlandsbanan, vilket innebär att cirka två hektar av området omfattas av markanvändningen ”Utvecklingsbart järnvägsstråk”. Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området inte strider mot Gällivare kommuns översiktsplan.

Området omfattas inte av detaljplaner eller andra planer.

Beslutets förenlighet med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB

Reservatet ingår i ett område som är av betydelse för totalförsvaret – Påverkansområde för buller eller annan risk. Enligt 3 kap 9 § 1 st MB ska detta intresse så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan motverka totalförsvarets intressen. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av reservatet är en åtgärd som inte påtagligt motverkar totalförsvarets intressen.

Reservatet ingår i rennäringens riksintresse. Enligt 3 kap 5 § 1 st MB ska detta intresse skyddas så långt som möjligt mot åtgärder som påtagligt kan försvåra näringens bedrivande. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av reservatet är en åtgärd som inte påtagligt motverkar rennäringens riksintresse.

Reservatet ingår i riksintresset friluftsliv genom Kaitum-Laponia-Kvikkjokk-Pärlälven. Enligt 3 kap 6 § MB ska detta intresse skyddas så långt som möjligt mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av reservatet är en åtgärd som bidrar till stärka förutsättningarna för detta riksintresse, vilket innebär att reservatsbildningen är förenlig med riksintresset friluftsliv.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB.

Intresseprövning

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området, samt att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte. Berörda markägare har ersatts för det intrång i pågående markanvändning som reservatsbeslutet innebär.

Konsekvensutredning

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan beslut om föreskrifter så tidigt som möjligt utreda ordningsföreskrifternas kostnadsmässiga och övriga konsekvenser. Enligt samma förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att ordningsföreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Föreskrifternas konsekvenser för allmänheten eller i övrigt bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning inte behöver upprättas.

Beskrivning av området

Area: 366,7 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 155,5 ha, varav produktiv skog ca 89,2 ha

Våtmark ca 175,4 ha

Sjöar och vattendrag ca 24,1 ha

Övrig mark ca 11,7 ha

Toriskielisenjätkä ligger några kilometer väster om Dundret, på västra sidan av Inlandsvägen, och utgör en östlig utlöpare av skog-myrmosaiken i naturreservatet Stubba. Området är beläget 240 m.ö.h. och skogen är till övervägande del riktigt gammal naturskog med höga naturvärden. Myrarna består i huvudsak av strängflarkärr och strängblandmyrar som breder ut sig mellan myrholmar av olika form och storlek.

Söder om området ligger sjön Njiehtsakjávrre, varifrån ån Torisjoki rinner norrut genom sjön Doaresluoppal. Vattensystemet är del av Torne och Kalix älvsystem som är ett värdefullt vatten samt Natura 2000-område. Bland annat flodpärlmussla, havsvandrande

öringstammar och en ursprunglig laxstam återfinns i vattensystemet, men det är vid beslutstillfället okänt huruvida dessa förekommer inom reservatsområdet.

Skogar med mycket höga naturvärden dominerar i hela området, även om graden av äldre plockhuggning varierar något och därmed andelen flerhundraåriga träd och död ved. De hotade arterna rosenticka, lappticka, harticka, ullticka och knotttrig blåslav har tidigare registrerats i reservatsområdet.

På de många myrholmarna i östra delen av området har skogen höga naturskogskvaliteter och varierar från ren granskog till torrare tallskogsholmar. Skogen på holmarna är av hög ålder med granar som är minst 250 år och tallar som är upp till 450 år. Här är det även gott om död ved i form av torrträd och lågor i alla nedbrytningsstadier. De synbara spåren efter avverkningar är mycket få.

I västra delen av området hyser skogen samma höga naturskogskvaliteter som i öster, men andelen granskog och sumpskog är högre. Längs Torisjokis stränder dominerar tämligen gammal granskog med ökande inslag av löv längre norrut. På de nordligaste myrholmarna är skogen något yngre, men även där finns gamla tallar och död ved.

Friluftsvärderna är höga i området. Vandringsleden Rallarstigen, som går genom områdets sydöstra del, förbinder Gällivare och Porjus, genom Muddus nationalpark.

Området är vinter- och vårvinterland inom Unna tjerusjs renskötselområde. En flyttled går genom områdets sydöstra del.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) enligt Bilaga 3.

Beslutets ikraftträdande

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

Beslutande

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Lotta Finstorp efter föredragning av naturskyddshandläggare Fredrik Hörnsten. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även naturskyddshandläggare Åsa Hedlund, chefen för naturskyddsenheten Per-Anders Jonsson samt länsassessor Viktor Bengtsson.

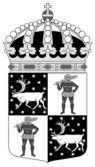
Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor:

1. Karta över reservatet

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

10 (10)

Datum
2023-01-23

Diarienummer
511-4056-2017

NVR ID:
2054601

2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

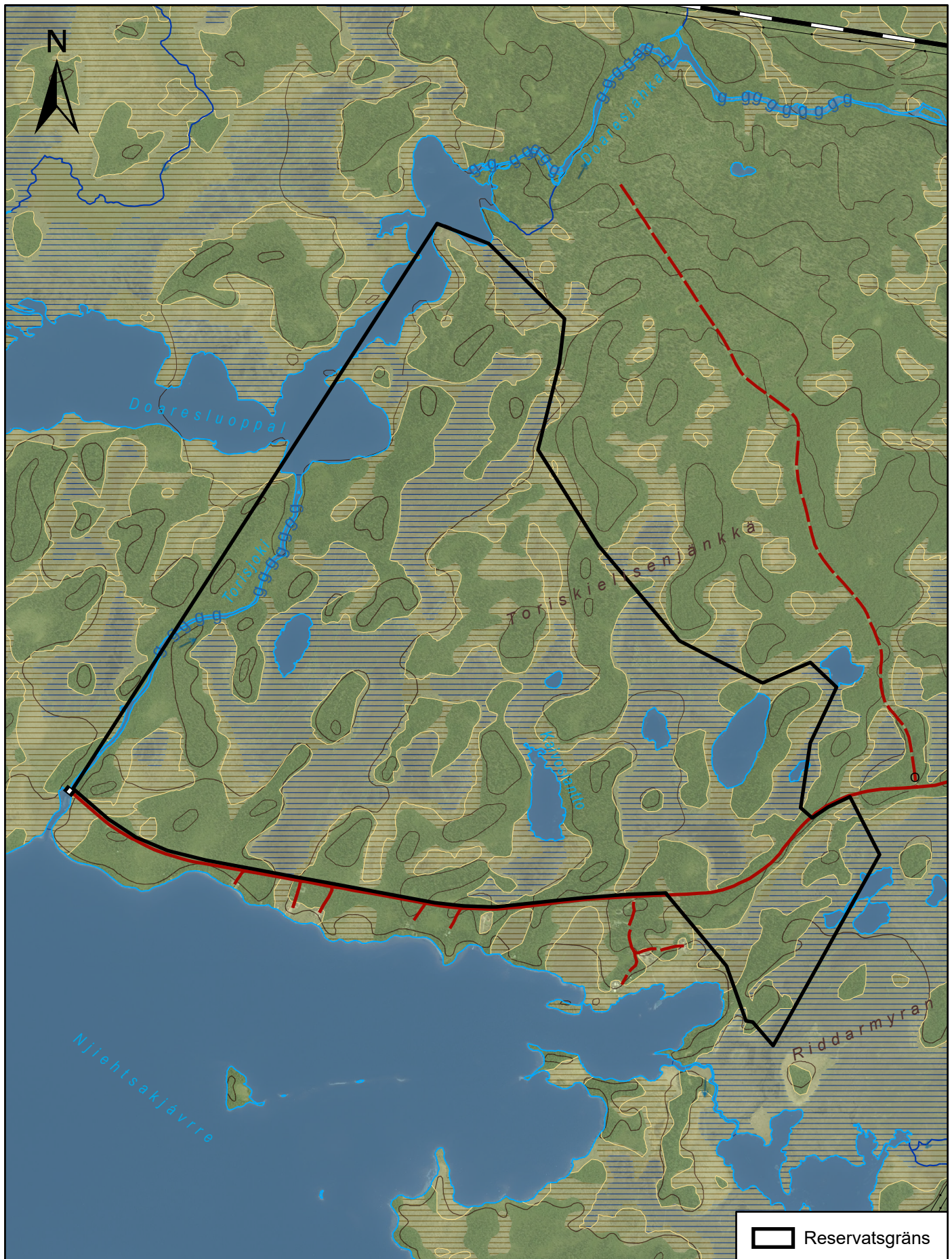
Naturreservatet Toriskielisenjänkkä

Areal: ca 366 ha

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:18 000

0 400 800 1 600 m

Länsstyrelsen
Norrbotten

Diariennr 511-4056-17

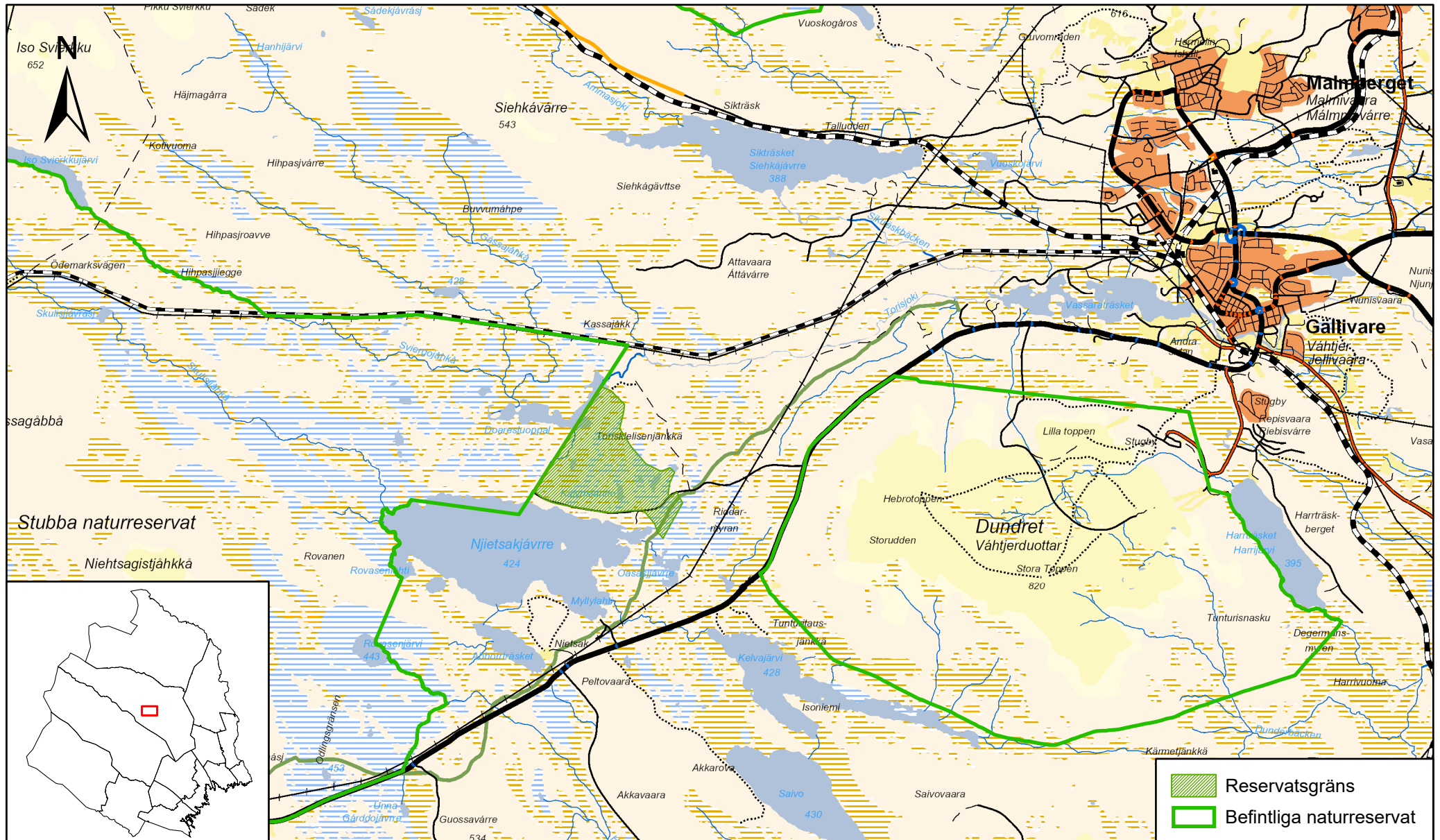
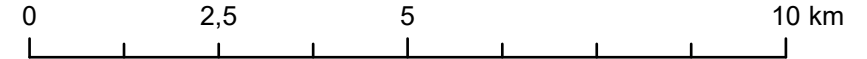
NVR ID 2054601

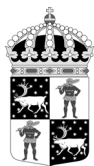
Bilaga 2

Naturreseptet Toriskielisenjankkä

Gällivare kommun

Skala: 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum
2023-01-23

Diarienummer
511-4056-2017

Överklagandehänvisning Regeringen

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Norrbotten antingen via e-post; norrbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Norrbotten, 971 86 Luleå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, norrbotten@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 50 00. Ange diarienumret för detta ärende. Numret finns uppe till höger på första sidan.

Skötselplan för naturreservatet Toriskielisenjänkkä

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2023-01-23 om bildande av naturreservatet Toriskielisenjänkkä. Delar av reservatet är även ett Natura 2000-område som heter Torne och Kalix älvsystem och har områdeskod SE0820430. Det är därigenom en del av EU:s nätverk av skyddade områden och den nu gällande bevarandeplanen blev fastställd av länsstyrelsen 2020-12-17.

Innehållsförteckning

1	Allmänt.....	1
2	Prioriterade bevarandevärden.....	2
3	Mål och åtgärder	2
	3.1 Naturmiljövärden.....	2
	3.2 Kulturmiljövärden.....	3
	3.3 Anläggningar och information.....	3
	3.4 Tillfartsvägar.....	4
4	Sammanfattning av skötselåtgärder	5
5	Källhänvisning	5
6	Bilagor.....	5

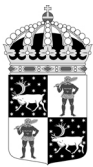
1 Allmänt

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Toriskielisenjänkkä**. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen för de ingående naturtyperna styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Skötseln ska även bidra till att uppnå eller bibehålla gynnsamt bevarandetillstånd för ingående utpekade naturtyper och arter inom ramen för Natura 2000.

Bilaga B visar reservatets anläggningar på en översiktskarta. Anläggningarna har delats upp i befintliga respektive föreslagna.

Naturreservatet ägs huvudsakligen av privata ägare med undantag för Storlandet 5:1 som ägs av Sveaskog, se Bilaga C. Större skötselåtgärder ska alltid föregås av samråd med markägarna. Samråd med berörd sameby ska hållas om skötselåtgärder planeras som kan påverka deras verksamhet.

2 Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är områdets mosaik av våtmarker och naturskogar med dess stora biologiska mångfald och höga friluftsvärden. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

3 Mål och åtgärder

3.1 Naturmiljövärden

Skogen i naturreservatet utgörs till största delen av värdekärna och har höga naturskogs kvaliteter. Skogstyperna spänner från ren granskog, via barrblandskog till torrare tallskog, nästan allt av hög ålder. Det finns gott om gamla överståndare och rikligt med död ved. Graden av påverkan från äldre tiders skogsbruk såsom dimensionsavverkning och plockhuggning varierar i området men överlag är den låg. Spår av bränder finns på många platser i reservatet. Skogens naturvärden bevaras därför bäst genom fortsatt fri utveckling. I norra delen av reservatet finns talldominerade områden som är något yngre och ett yngre bestånd som uppkommit efter avverkning. I dessa områden bör naturvårdsbränning utredas, se Bilaga B.

Länssstyrelsen har inte utfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker, sjöar eller vattendrag. Våtmarkernas naturvärden är dock sedan tidigare fastställda i Våtmarksinventeringen (VMI), där större delen av området har "vissa naturvärden". Söder om bilvägen har våtmarken "högt naturvärde" och längst upp i nordväst "mycket högt naturvärde". Utifrån den kunskap vi har föreslås ingen aktiv skötsel av dessa områden.

Målsättningen är att främmande arter (t ex contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet. Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter finns inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska *öka* i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Förändringar i naturtillståndet ska främst ske genom naturlig succession och naturliga processer med naturvårdsbränning i vissa delar.
- Främmande arter som t ex contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för avveckling av främmande arter som upptäcks inom reservatet.

- Utred förutsättningarna att naturvårdsbränna i de markerade talldominerade delområdena, Bilaga B.

3.2 Kulturmiljövärden

I reservatet finns inga kända fornlämningar eller utpekade kulturmiljövärden. Om sådana upptäcks är det viktigt att de bevaras och att särskild hänsyn tas till fornlämnings- och kulturmiljöer så att de inte skadas vid skötselinsatser. För att undvika skador på fornlämningar eller kulturmiljövärden ska samråd ske med länsstyrelsens antikvarier inför planerade skötselåtgärder.

3.3 Anläggningar och information

Toriskielisenjängkä är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

Genom områdets södra del går vandringsleden Rallarstigen, se Bilaga B, som förvaltas av föreningen Laponiatjuottjudus. I övrigt saknas markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att det inte heller behövs några. Utgångspunkten för detta är att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Reservatsbildningen innebär inte att länsstyrelsen tar på sig något underhåll av vandringsleden utan detta kommer även fortsättningsvis att ske genom ägarens försorg.

Eftersom länsstyrelsen inte har genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar kan det finnas sådana som länsstyrelsen inte känner till inom reservatet.

Reservatet saknar iordningsställd parkeringsplats, men det finns fullt tillräckligt med parkeringsmöjligheter för personbilar i befintliga breddningar av bilvägen.

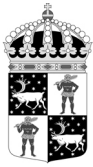
Information om naturreservatet finns på länsstyrelsens hemsida. Den platsbundna informationen utgörs av enklare namnskyltar vid reservatets entréer från Rallarstigen, se Bilaga B.

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets naturmiljövärden och vad man bör tänka på vid besöket.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

Skötselåtgärder

- Namnskyltar sätts upp i anslutning till reservatet, förslagsvis vid de platser som anges i Bilaga B.

Länsstyrelsen
Norrbotten

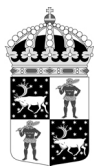
Datum
2023-01-23

Diarienummer
511-4056-2017

- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

3.4 Tillfartsvägar

Lämpligaste tillfartsvägen till reservatet är via E45 Porjusvägen österifrån. Vid infarten från E45 finns en vägbom. Därefter följer en väg som hör enskilt till Gällivare 24:10 och går genom reservatet till naturreservatet Stubbas gräns, se Bilaga A. På vägen finns inga rättigheter eller gemensamhetsanläggningar. Vägen används av fastigheterna söder om området, Gällivare Dundret 5:8-19.

4 Sammanfattning av skötselåtgärder

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av Skötselplan	Senast 2032
3.1	Naturmiljövården	
	Borttagande av främmande arter	Snarast <i>och därefter vid behov</i>
	Naturvårdsbränning	Efter utredning
3.3	Information och anläggningar	
	Namnskyltar tas fram och monteras upp vid de platser som anges i Bilaga B	Snarast efter att beslutet vunnit laga kraft
	Uppsättning av skyltar med information om skötselåtgärd	I samband med skötselåtgärden
3.4	Tillfartsvägar	
	Vägens status kontrolleras	Vid övrig tillsyn av reservatet

5 Källhänvisning

Naturvårdsverket 2009	Våtmarksinventeringen (VMI)
Länsstyrelsen 2013	Helikopterinventering
Länsstyrelsen 2017	Data från fältinventering

6 Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Skogliga funktionsklasser, skötselområden och information
- C. Ägarförhållanden

Länsstyrelsen
Norrbotten

Diariennr 511-4056-17

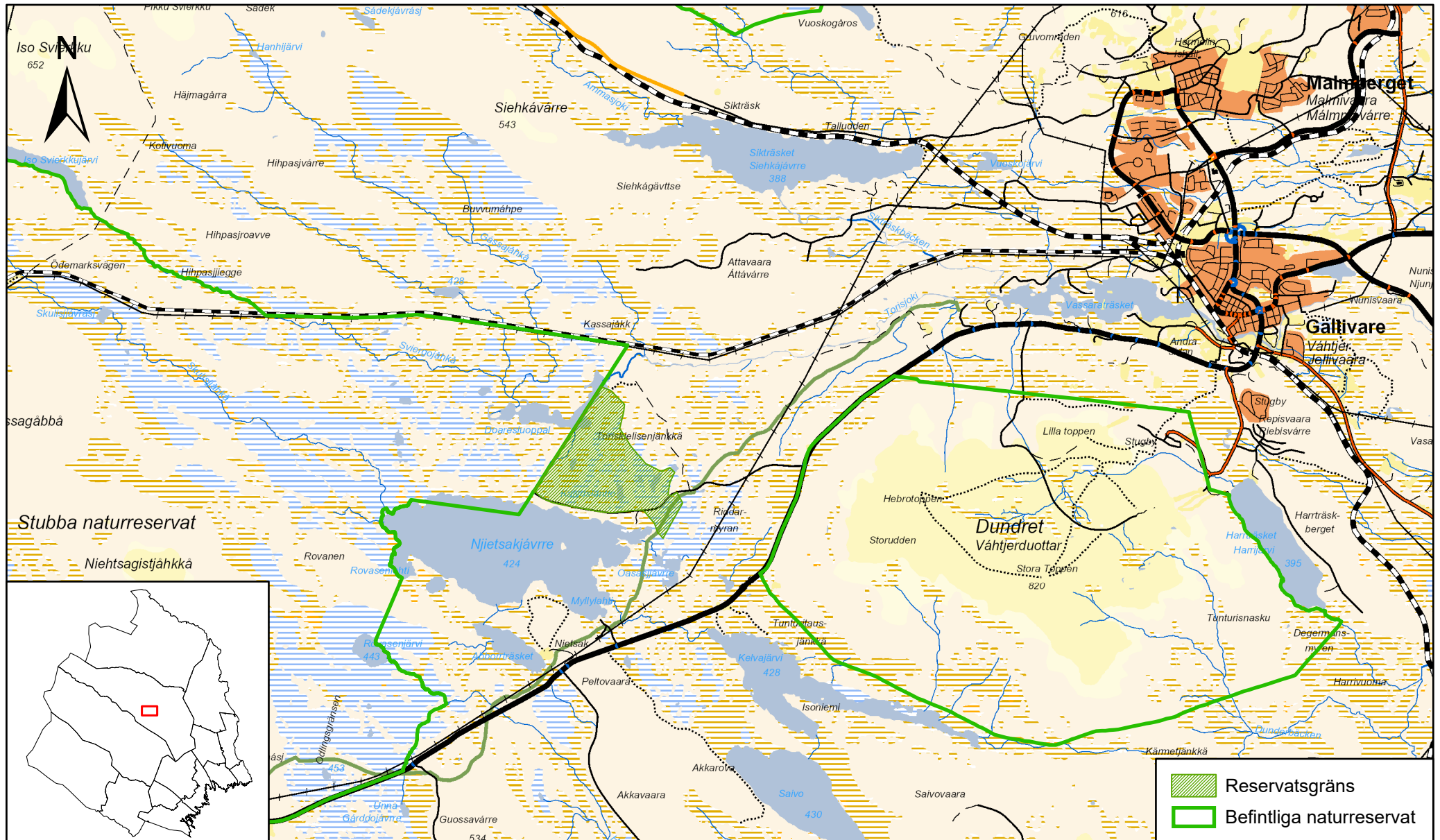
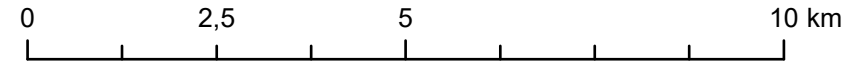
NVR ID 2054601

Bilaga A

Naturreseptet Toriskielisenjankkä

Gällivare kommun

Skala: 1:100 000

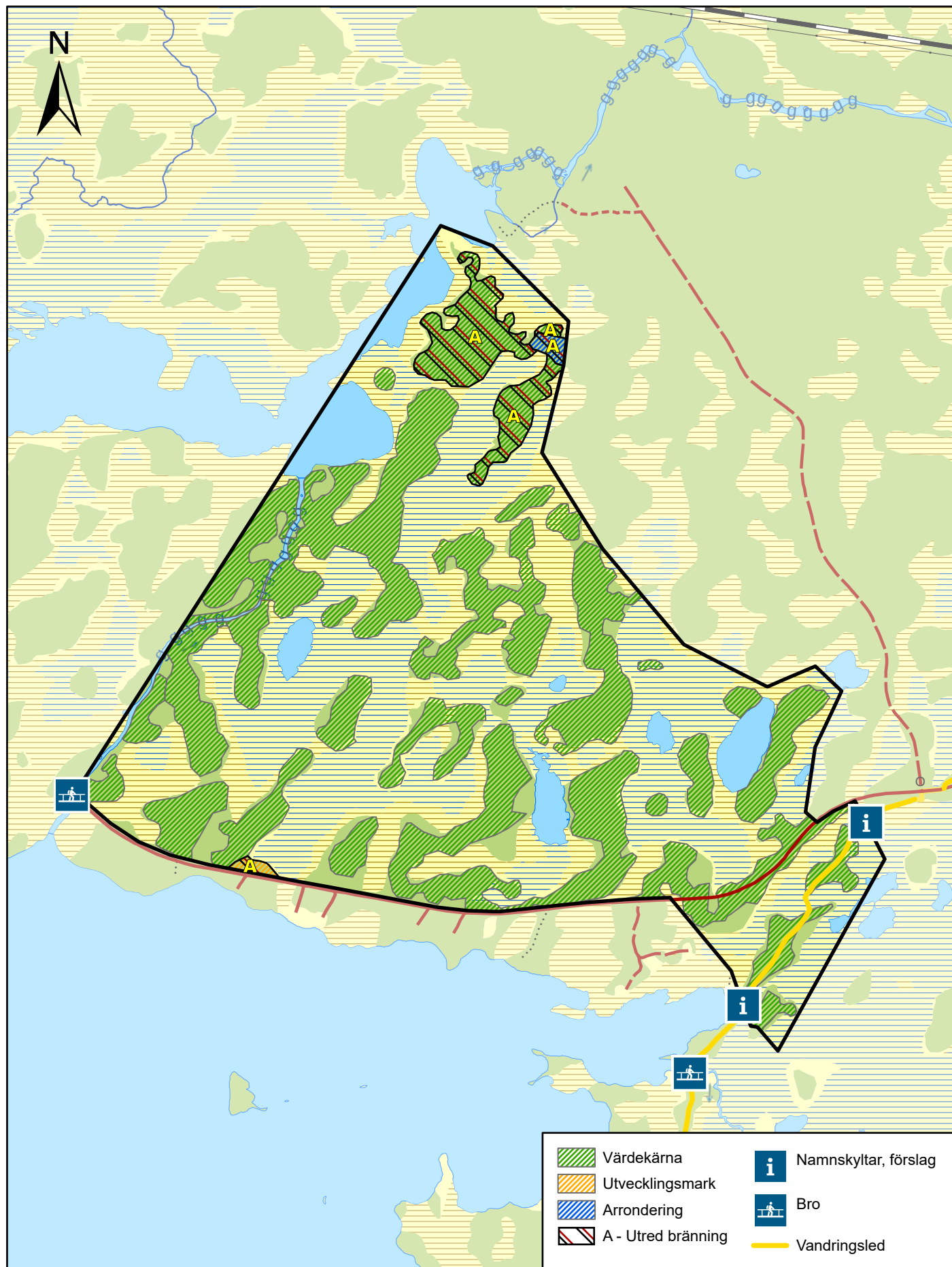
Naturreseptatet Toriskielisenjännkä

Skogliga funktionsklasser, skötselområden och information

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:18 000

0 400 800 1 600 m

Naturreseptatet Toriskielisenjänkkä

Markägarkategorier

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:18 000

0 400 800 1 600 m

